

PRELEJPI

ADVENTNI

ČAS

STR. 3

»MISLO SAM,

KA DO NAS

V RUSUŠKO

PELALI«

STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 10. decembra 2009 ☼ Leto XIX, št. 50

Keszthely: II. skupna seja slovenske in madžarske vlade

POGOVORI V OZRAČJU PRIJATELJSTVA IN RAZUMEVANJA

»Hiša moje mame je pol kilometra v stran od italijanske meje. Jaz sicer ne živim na narodnostno mešanem ozemlju, vendar sem vedno menil, da je živeti v multikulturnem prostoru privilegij in ne breme. Zlasti zdaj, v pogojih nove Evrope, povezane, medsebojno odvisne sta dve manjšini ne samo most med dvema državama, ampak v bistvu okolje, v katerem živita prepleteno in kakovostno življenje dva naroda, dve manjšini, in treba je storiti vse za to, da obe živita kakovostno življenje in da se ne asimilirata in s tem izgubita svoje korenine in identiteto,« je premislek slovenskega premiera Boruta Pahorja na novinarski konferenci v keszthelyskem dvorcu Festetics. Mnenje je s konkretnimi podatki dopolnil predsednik vlade Gordon Bajnai: »Ne samo da predstavljamo stomilijardne projekte, moramo govoriti tudi o manjših načrtih. Z vidika manjšin je zelo pomembno obmejno sodelovanje. Konkretno mislim na cesto med Gornjim Senikom in Verico. To je bila simbolična odločitev madžarske vlade, ki je ustvarila pogoje za modernizacijo ceste, s čimer smo seznanili slovensko stran, in sicer da smo za 5,2 kilometra dolgo cesto zagotovili denar, tako da bo v letu in pol cesta predana svojemu namenu. Seveda v

Slovenska in madžarska vlada in nekateri drugi udeleženci skupne seje pred dvorcem Festetics

veselje tamkajšnji manjšini, kajti gre za pomembno pot, s katero se skrajša razdalja s približno 30 kilometrov na dobrih pet kilometrov.«

Dva zgovorna navedka za uvod v poročilo o II. zasedanju slovenske in madžarske vlade (27. novembra) v Keszthelyu (vladi sta imeli prvo skupno sejo 17. oktobra 2007 v Lendavi in v Monoštru). Da bo tokrat pomemben poudarek na položaju Slovencev na Madžarskem in prekmurskih Madžarov, je navedel tudi program, po katerem sta se pred skupno sejo s predsedniki krovnih organizacij in DSS Martinom Ropošem, Jožetom Hirnókom in Józsefom

Koconom pogovarjala oba premiera, se seznanila s problematiko in dala zagotovila, da sta Slovenija in Madžarska pripravljene z gledno skrbeti za ti dve manjšini. Več optimizma kot po seji mešane komisije v Lendavi sta pokazala oba predstavnika manjšin in tudi predsednik Državne slovenske samouprave Martin Ropoš, zlasti kar se tiče posodobitve ceste, za katero je vlada namenila 600 milijonov forintov ali malo več kot dva milijona evrov. Predsednik Zveze Slovencev je sicer podvomil v zagotovilo, da Madžarska ne bo znižala prispevkov za delovanje narodnostnih ustanov, tako kulturnih kot informativ-

nih. Deloma zato, ker je letos denarja manj kot lani, čeprav je v Lendavi Ferenc Gyurcsány povedal enako kot v Keszthelyu Gordon Bajnai, da sredstev ne bo manj. Vendar na tem mestu ne bi bilo produktivno razvleči znano zgodbo o tem, kako so besede najvišjih politikov pogosto v navzkrižju s konkretnimi razmerami, pogosto tudi zato, ker premieri vseh podrobnosti ne morejo poznati.

Za vzornim političnim sodelovanjem so začeli pešati gospodarski stiki. Blagovna menjava med državama je lani znašala poldrugo milijardo evrov, letos je zaradi svetovne krize manjša za tretjino. Možnost za krepitev

gospodarskega sodelovanja so čezmejni razvojni programi, ki jih financira Evropska unija. V turizmu so projekti vredni 7,2 milijona evrov. Madžarska se uvršča na 8. mesto po številu tujih nočitev v Sloveniji.

Kot na prvi skupni seji so tudi tokrat razpravljali o velikem pomenu prometnega povezovanja. Gordon Bajnai: »Po sodobni cesti se lahko pripeljemo od Budimpešte ne samo do Keszthelya ampak vse do Ljubljane. Enako bi radi dosegli tudi s posodobitvijo železnice na relaciji Boba-Hodoš-Ormož-Pragersko. S tem bomo olajšali in skrajšali prevoz do koprškega pristanišča in logističnega središča Záhony. Sodobna železniška povezava je pomembna tako za vzpodbujanje gospodarskega sodelovanja kot za prevoz potnikov.« Državi se namreč zavedata, da je železniška povezava prednostnega pomena za vzpostavitev konkurenčnega prevoza. V dokumentih je omenjena tudi železniška povezava med Lendavo in Récicsem, vendar o njej na novinarski konferenci ni bilo govora. Slovenski predsednik Borut Pahor je predstavil načrte o plinovodni povezavi, visokonapetostni 400-kilovoltni daljnovod med Slovenijo in Madžarsko pa je v gradnji. Slovenija bo ob meji z Madžarsko v Dolini pri Lendavi (polje Dolina-Lovász) zgradila podzemno skladišče plina.

(se nadaljuje na 2. str.)

Obmejno srečanje slovenskih in madžarskih parlamentarnih odborov

1. decembra je v Slovenskem kulturnem in informativnem centru v Monoštru potekalo obmejno srečanje Komisije za človekove pravice, manjšine, civilne in verske zadeve

manjšini v Republiki Madžarski in madžarski narodni skupnosti v Republiki Sloveniji leta 1993. Kot pozitivni premik je ocenil tudi bistveno spremembo pri financira-

samouprave Martin Ropoš je pozdravil ustanovitev foruma, v katerem vidi velik napredek, bil pa je prepričan, da manjšine še najmanj pet let ne bodo imele svojega zastopnika v parlamentu.

Kot je ugotavljal, se problemi znova in znova ponavljajo, predvsem financiranje manjšinskih organizacij in institucij ter medijev. Res je sicer, da so se sredstva za delovanje povečala, vendar je bilo treba ustanoviti pri Državni samoupravi poseben urad, s tem pa je samouprava dobila ogromno dodatnega dela in nalog. Povedal je, da se samouprava financira tudi preko razpisov, to je 60 % sredstev, ki jih dobijo za vzdrževanje, ostalih 40 % pa so namenska sredstva.

Predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem Jože Hirnök je izpostavil dvostranski sporazum med Madžarsko in Slovenijo iz leta 1992, po katerem »smo upali, da se bo položaj slovenske manjšine na Madžarskem približal položaju madžarske manjšine v Sloveniji. To se ni uresničilo, razlike so se še povečale.«

Kljub problemom predsednik meni, da so bili v zadnjih dvajsetih

Madžarski parlamentarci s predsednikoma krovnih organizacij Martinom Ropošem in Jožetom Hirnökom (prvi in drugi z desne strani)

madžarskega parlamenta s Komisijo Državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu in Komisijo Državnega zbora za narodne skupnosti. S slovenske strani so se obmejnega srečanja udeležili predsednik Komisije Državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Miro Petek in člani, Srečko Prijatelj, Franc Pukšič in Aleksander Zorn ter predsednik Komisije Državnega zbora za narodne skupnosti László Göncz.

Madžarsko delegacijo so sestavljali predsednik komisije za človekove pravice, manjšine, civilne in verske zadeve Zoltán Balogh, podpredsednik in podpredsednica Valéria Fogaras in László Szászfalvi ter člani, László Teleki, László Donáth in Ilona Arczt. Delegaciji sta se dopoldne srečali s predsednikoma Državne slovenske samouprave in Zveze Slovencev na Madžarskem Martinom Ropošem in Jožetom Hirnökom. Na sestanku je predsednik komisije za človekove pravice, manjšine, civilne in verske zadeve madžarskega parlamenta Zoltán Balogh predstavil manjšinsko politiko na Madžarskem. Kot je povedal, je prišlo v manjšinski politiki do največje spremembe v slovensko-madžarski relaciji z ratifikacijo Sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic slovenski narodni

nju Državne slovenske samouprave. V zvezi z odprtimi vprašanji je izpostavil zastopstvo manjšin v madžarskem parlamentu. Poudaril pa je, da se je pred kratkim v parlamentu ustanovil Forum narodnih in etničnih manjšin na Madžarskem, ki seveda ne nadomešča poslanca v parlamentu,

Člani slovenske delegacije, ki jo je vodil predsednik Komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu Miro Petek

pomeni pa pomemben korak. Na tem forumu se člani lahko pogovarjajo na najvišji ravni, saj je predsednik foruma predsednik madžarskega parlamenta. Res je, da forum ni odločitveni organ, so pa člani že določili osnovna načela, po katerih naj bi naslednji parlament sprejel pravila za volitve manjšinskih poslancev.

Predsednik Državne slovenske

letih doseženi določeni rezultati. Negodoval pa je predvsem nad tem, da slovenska država 20-krat več sredstev namenja za delovanje Slovenskega centra v Monoštru kot Madžarska. Prav pri tem čaka manjšina na pomoč komisije. Tudi pri raznih evropskih razpisih računata na pomoč madžarske vlade, da bi ta zagotovila lastni delež manjšinskim organizacijam, ki delujejo

(nadaljevanje s 1. strani)

POGOVORI V OZRAČJU ...

Kako uresničiti zahteven projekt, bo proučila skupna delovna skupina, ki bo pripravila študijo o izvedljivosti. Slovenski predsednik je omenil tudi naložbo Trigranita v ljubljanski potniški center Emonika, in sicer naj bi bila vredna kar 300 milijonov evrov. Slovenskih naložb na Madžarskem je zdaj le 25,5 milijona evrov.

V Keszthelyu so se pogovarjali tudi o evropskih zadevah, saj bo Madžarska v prvi polovici leta 2011 predsedovala Svetu Evropske unije. Ker Slovenija že ima izkušnje s predsedovanjem, je Madžarski ponudila ustrezno pomoč. Državi bosta sodelovali tudi pri spodbujanju stabilizacije in vključevanju držav Zahodnega Balkana v evroatlantske povezave, trenutno pa je poudarek na liberalizaciji vizumske ureditve.

Po skupni seji so resorni ministri ali državni sekretarji podpisali nekatere deklaracije in sporazume, denimo deklaracijo madžarske in slovenske vlade o evroatlantski prihodnosti regije Zahodnega Balkana sta

podpisala zunanja ministra Péter Balázs in Samuel Žbogar; memorandum o soglasju slovenskega ministrstva za gospodarstvo in madžarskega ministrstva za promet, telekomunikacije in energijo sta podpisala Péter Honig in dr. Matej Lahovnik.

Skupne seje vlad sosednjih držav so vsekakor dobra oblika za neposredno izmenjavo mnenj in stališč in tudi za konkretne dogovore na vseh področjih. Težko je sicer reči, koliko od dogovorjenega je tudi uresničeno, toda še slabše bi bilo, če se ne bi srečevali in pogovarjali. Po prvi skupni seji so bile v Sloveniji volitve in tedanji premier je moral v opozicijo; zdaj kaže, da bo slovenski predsednik vlade ostal tudi prihodnje leto, za tretje srečanje, vendar ni nikogar, ki bi si upal trditi, da bo po madžarskih parlamentarnih volitvah prihodnje leto še dalje Gordon Bajnai predsednik vlade.

Tekst in foto:
Ernest Ružič

z zelo majhnimi finančnimi sredstvi.

V zvezi s tem je predsednik Komisije Državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu Miro Petek madžarsko stran opozoril na to, da Slovenija tudi kljub gospodarski krizi ni klestila sredstev za manjšine in enako ravnanje pričakuje tudi od Madžarske.

Član komisije Franc Pukšič, ki se z manjšinsko problematiko ukvarja že tri mandate, je ugotovil, in tako potrdil besede Jožeta Hirnöka, da se v zvezi s položajem slovenske manjšine ni spremenilo nič. Sogovornec je predlagal, naj se zmanjijo za ureditev treh konkretnih vprašanj, in sicer povečati oddajni čas Radia Monošter na tedensko 24 ur, rešiti oddajo Slovenski utrinki, ki jo hoče madžarska televizija v sedanji obliki ukiniti, ter urediti vprašanje dvojezičnih dokumentov. Pukšič je predlagal tudi dogovor o terminih, do katerih naj bi se ti problemi rešili.

Razpravo je s svojimi mislimi za-

ključil poslanec madžarske narodne skupnosti v slovenskem državnem zboru László Göncz: »Kar lahko pride v poštev, je pozitivna diskriminacija in odnos večine, ki se mora spremeniti. Negativni stereotipi, ki so veljali ali za eno ali za drugo skupnost, in območje Porabje pa tudi narodnostno mešani del Prekmurja se morajo spremeniti, mora se ustvariti vzdušje, ozračje, da bo tudi večinski narod, ne samo formalno, ampak tudi dejansko sprejemal vrednote multikulturalnosti. Le tako se lahko zagotavljajo pogoji za ohranjanje avtohtonih narodnih skupnosti.«

Delegacije so v popoldanskem času obiskale dvojezično osnovno šolo na Gornjem Seniku in tudi staro župnišče, ki ga bo Državna slovenska manjšinska samouprava zapolnila s stalno muzejsko zbirko. Naslednji dan, 2. decembra, so člani odborov nadaljevali razpravo v Lendavi.

Nikoletta Vajda

PRELEJPI ADVENTNI ČAS

Čas adventa je najlepši čas v leti. Tou je mesec december, zadnji mesec v leti, štero se pomali poslavla od nas. Vse vküper je v znamenji družine, k nan prinaša velki družinski svetek, božič, okraske, božično jelko (krispan), dare pa eške kaj drugoga tō. Je pa tou zagvüšno najbolje »nakinčani« pa »načičkani« mesec v leti.

Beseda advent, ali v latinščini adventus, pomeni prihod, rojstvo, prihod Odrešenika. Cerkev ga je zaton uvedla, ka je tou čas duhovne priprave na božič, na den Jezušovoga rojstva in prihod Odrešenika na naš svejt. Tou je čas 4-kedenskoga posta pred božičem. Tüdi tou, zakoj trpi glyj štiri kedne, naj bi melo posebni pomen. Štirge kedni so simbol štiri gezero lejt od Adama do Kristusa. Tak dugo naj bi trpo čas od prvoga človeka do Jezušovoga rojstva. Advent je cerkev uvedla v 6. stoletji. Inda so se postili v ponedelek, srejdjo pa petek. Gnesden se eške tüdi postimo, liki nej telkokrat pa nej tak strogo. Najbole se vsi posta držimo 24. decembra, gda je Sveti post strogo zapovejdani. Vej je pa tou nej tak žmetno, da pa si dobro znamo, ka mo na božič telko boukše geli pa pili. Pravoslavna cerkev posta ne pozna, zaton ka oni eške lejta štejo po julijanskem kalendari. Majo pa predpisani predbožični post tō, štiri šest kednov trpi.

Bistvo cejloga adventa je priprava na božič. Vse okouli nas se lepou okinča, cerkev dobi lepšo podobo, baute so okrašene, varaš je lepši, pa tüdi mi doma se vsakši po svoje pripravlamo na svetke, štiri kcoj idejo. Edna nouva stvar, štira je prišla k nam iz Zahodne Evrope, je adventni vejnec, štiri simbolizejra brezkončnost

časa, je simbol boga, večnosti, božjega... Oblika kroga je simbol neskončnosti, večnosti. Spleteni naj bi biu iz zimzelenih (örökzöld) vejic, štere mraz ne more vmoriti. Mora pa mus meti 4 svejče, za štiri adventne nedele. Najprvle smo takšne venčke leko vidli samo po cerkvaj, gde smo vsakšo adventno nedelo edno svejčo več vužgali. Gnes den jih mamu skoron vsi doma in leko jih ali napravimo sami, ka je gvüšno lepše pa več vrejdnjo, leko pa jih küpimo v cvetličarnaj ali po novom celou v vekši supermarketaj, gde itak odavlejo vse od igle do šivalnoga stroja. Tak tüdi mi doma mamu v adventi na stouli adventni vejnec pa vsakšo nedelo vužgemo eno svejčo več, kak opomin, ka se pripravlamo na velki svetek, Jezušov prihod na naš svejt. Svejče pa zaton, ka je ona »luč sveta«. Advent je pun eške drugih zanimivi svetkov, tou so godovi adventnih svecov: sv. Miklavža, sv. Barbare in sv. Lucije. Tej tüdi nosijo s sebov poseb-

ne načine praznovanja pa obdarovanja.

Poleg vsega toga je advent mesec, gda dosta sladkoga spečemo, sploj kakši medenjaki so fajni, postavlamo božično drevo in ništerni tüdi jaslice (betlehem).

Božično drevo (krispan) ali gelič, djalič, je tüdi novejši pojav pri nas. Inda je bilou bole pogosto okrašüvanje domov z zelenimi vejicami in drugim okrasom. V Prekmurji so inda dejvali v oukna hrastovo vejico. V kesnejšom časi so té vejice že krasili z djabokami, figami, zlato pofarbanimi orejami pa jih vesili pod plafaun ali na stejno pritrtili. Tomi so pravli »betlehem«. Gnes den

so tej geliči skouz bole moderne. Najdemo jih celou v srebrnoj pa bejljoi farbi. Okraski so takši farb pa oblik, ka očij zabolijo, kak se včasi svejti. Vse vküper že vövidi kak tekmo vanje (verseny), »što de meu lepši pa bogatejši gelič«. Geliči (krispani) se najbolje veselijo deca, štira znajo, ka de jih na božični zranek pod geličom dar čako, pa ka gvüšno kaj fajnoga dobijo. Posebno lepji dogodek je pa že samo okrašüvanje, gda je najlepše, če pomaga cejla družina. Bole pisano, bole veselo. Vej pa nemo šli z geličom na tekmo vanje, ka bi mogo »stilsko opremleni« biti.

Moški so v adventi po večeraj pomali delali jaslice (betlehemske štalo). Prve jaslice v zgodovini naj bi postavio svejti Frančišek Asiški v 13. stoletji. K nam so prišle leta 1644. V Ljubljano so jih prinesli jezuiti in od tam so pomali šle eške v druge varaše pa pomali na vejs tō. Gnes den dosta lüdi doma dela svoje jaslice, štere so včasi prava mala umetnost. Posebno lepje postavijo v cer-

kve, skouz bole popularne so pa tüdi »žive jaslice«, štere so prava atrakcija gratale.

Advent je trno lepji mesec v leti. Če mamu srečo, mamu snejg in v takšen je eške posebno lepou uživati v tom prelepom meseci, gda začne po velkom svetki dišati, pa se vsi pripravlamo na tou, ka mo uživali v svojom družinskem krogi. Vsakši, štiri ma družino, mora v prvjoi vrsti Bogi

zavaliti za tou, ka njemi jo je dau, pa ka njemi jo pomaga vküper držati. Če človek nema družine, je velki srmak. Zato moramo vsi najbolje radi svojo družino meti, ka mo leko srečni, pa ka mo leko srečno živeli v tom gnejšnjem svejti, štiri je včasik nej glyj najbolje lepji. Zaton, lidgé, radüjmo se, prišo je prelejpi adventni čas.

Jasmina Papić

Izdelovanje adventnih vencev in drugih okraskov

Zadnjo soboto pred začetkom adventnega časa organizira Slovenska manjšinska samouprava v Sakalovcih že tretje leto izdelovanje adventnih vencev in drugih božičnih okraskov. Na začetku smo organizirali delavnice z namenom, da bi otroci skupaj s starši ali z babicami naredili svoj adventni venec in s tem malo pomagali, naj se družina začne pripravljati na advent in božič. Zelo smo veseli, da pride vsako leto več ljudi na delavnico.

Člani samouprave poskrbimo za veje, osnovo za vence, razne okraske, mašne. Otroci pa morajo od doma vzeti s sabo samo sveče in seveda voljo ter domišljijo za delo, tega pa seveda nikdar ne manjka.

Pri izdelovanju adventnih vencev in okraskov nam pomaga gospa Aniko Csicsai, delamo pod njenim vodstvom. Pokaže nam, kako naj bi začeli, nas nauči delati pentlje, na kakšen način lahko naredimo vence in tudi okraske za na grob. Tudi v časopisu bi se ji radi še enkrat

zahvalili, da nam vsako leto pride pomagat, zahvaljujemo se za njeno potrpežljivost, saj otroci jo skoraj »raztrgajo« z željami, kaj vse bi radi imeli.

Na koncu smo lahko ugotovili, da so bili prisotni zelo pridni, saj so naredili veliko lepih vencev, okraskov za vrata in za grobove. Lahko rečemo, da je zdaj vse pripravljeno, da lahko naše hiše okrasimo za božič, manjka samo še duhovna pripravljenost, zato pa lahko poskrbimo v naslednjih nedeljah v adventu, saj bo v naši vasi več božičnih koncertov, v adventu pa bodo vsak četrtek zjutraj tudi »rorate« maše.

Valerija Rogan

OD SLOVENIJE...

Razkol v stranki DeSUS

Dozdajšnji vodja poslanske skupine DeSUS Franc Žnidaršič in poslanec Vili Rezman sta izstopila iz poslanske skupine DeSUS-a. Odslej bosta delovala kot samostojna poslanca in bosta podpirala uresničevanje koalicijskega sporazuma. Žnidaršič je ob tem pojasnil, da ostaja član stranke DeSUS.

Na vidiku nova politična stranka

Vlado Dimovski, nekdanji minister za delo v vladi Janeza Drnovška in donedavni vidni član vladajočih socialnih demokratov, bo svojo novo politično stranko Slovenska unija ustanovil 12. decembra v ljubljanskem hotelu Mons. Ura začetka ustanovnega sestanka naj bi bila simbolična - pet minut do dvanajste. Dimovski je potrdil, da so že zbrali več od potrebnih 200 podpisov za ustanovitev nove stranke.

Državno odlikovanje buri duhove

Podelitev visokih državnih odlikovanj državnemu sekretarju za notranje zadeve iz konca 80. let prejšnjega stoletja Tomažu Ertlu in še dvema visokima uslužbencema takratne milice je naletelo na diametralno različne odzive. Najostreje in najburneje so se odzvali v SDS, ki Ertlu pripisujejo celo zločinska dejanja. Socialdemokrati na drugi strani pozdravljajo odločitev predsednika republike, da je po 20 letih končno jasno ovrednotil pomen prepričive mitinga resnice v Ljubljani. Predsednik republike Danilo Türk je povedal, da je odlikovanja za akcijo Sever, ki je zavarovala demokratični razvoj Slovenije, podelil, ker je po 20 letih prišel čas za trezno presojo takratnih dogodkov in oddolžitve ljudem, ki so akcijo vodili. Pozive, naj odstopi, pa je zavrnil kot neresne in plod čustvenih odzivov.

Srečno-žalosten duhovnik iz Vojvodine (4)

Nej tak dugo nazaj sam štejala v vogrski cerkveni novinarj srečno-žalostno zgodbo (történet) ednoga župnika iz Vojvodine (Vajdaság), stera se mi je tak povidla, ka sam si mislila, ka go dolobrnem na slovensko rejč. Iz zgodbe žitka popa, steri se je rodiu v ciganjnskoj familiji, vsi leko najdemo kakšen navuk za svojo življenje tő. Dühovnik József Bogdán, steri je pesnik tő, je tak pripovejdo o sebi.

»Tam v tistoj vesi, gde sam duhovnik, sam mogo nika vönajti - edno mesto, hišo - gde se je mladina, stera je ostala v vesi, leko srečala. Zatok sam organizejro kulturno društvo, stero nosi menje Lajosa Kálmána, ki je bijo duhovnik v vesi v prejšnjom stoletji. Bijo je etnolog tő, on je gornajšo tistoga človeka, steri je vendar največ pripovejsti pa pravlic znau pripovejdati v Karpatsoj kotlini.

V vesi nigdar nej bilau školnika, pa zdaj ga tő nejga. Nej je bilau doktora, pa ga itak nejga. Lüstvo, če je betežno gratalo, se je moglo 30 kilometerov pelati v edno vekšo vesnico. Eštje je tau sreča bila, ka je cug vozo prejk vesi.

Dja sam tő v toj vesi začno pesmi (verseket) pisati. Najprva pesem, stero sam napiso, je mejla naslov »Ka naj povejm«. Ka naj povejm, od nedele se bojim. Kumaj dvajsti lidam mešo držim. Po meši ofer preštém, približuje se slejdnji dén.

V našoj püšpekiji je trikrat telko pokapanj kak krstitk. Z mojimi vörniki se največkrat na graubišči srečam. K meni slišijo eštje dvej podružnici (filia), gde že več kak 50 lejt nemajo cerkvi. Na vekše svetke (božič, vüzem, risalska nedela) na cintori pri velkom križi služim sveto mešo. Gda se meša slüži, črne vrane se nosijo više nas, s perauti mlatijo pa kavkajo. Od velke larme kumaj čüjejo moje reči tisti, steri pridejo.

V tej mali vasnicaj pri granici mlade lidi ranč nega več, če se eno par najde, tiste ne briga vöra. Mladi več trno ne znajo vogrski, vogrsko ménje majo,

dapa ne gučijo materni gezik. Če je kaj pitam ali njim povejm, me zbejlím gledajo.

Na srečo med starejšimi gestejro eštje pravi vörniki, steri si eštje želijo, ka bi meli župnika, mešo. Po meši me ranč neštjejo domau pistiti. Najoslejdnejim sam na vsisvetcovo bijo v tej vasnicaj. Edna stara ženska me je prijala za rokau pa me je pelala k skupnomi graubi, gde so tisti pokopani, stero so 1944. leta, gda je že bojni skurok konec bilau, partizani tazostrejli zavolo toga ka so Vaugri bili. Tü počiva njeni mauž tő. Po tej vasnicaj prej eštje dosti takšni skupni grobišč gestejro, se mi je potaužila.

Kak sam že pravo, gda sam prišo v te vesnice za plevanoša, sam naprej vzejo klabajs pa sam začno pisati pesmi. Najbola zatoga volo, ka sam vsigdar sam pa osamljeni bijo, pa zatoga volo tő, ka mi je te bola čas odišo. Zveza pisatelov (Írószövetség) je pozorna gratala na moje pesmi pa ji je vödala. Tau mi je bilau kak balžam za dosti trpljenja pa samote, ka sam trpo v svojom žitki. Do tejsa mau so mi vödali šest pesniški zbirki (verseskötet) pa dvej sociografiji. Od 1999. leta sam člen Zveze pisatelov na Vogrskom. Kak duhovnik sam tő napredüvo, leta 2006. sam od pape Benedikta XVI. daubo imenovanje za župnika papeške kapejle, püšpek iz Szegeda mi je pa dau rang častnega kanonika. Nigdar sam si nej želo priznanja, range. Najvekši dar mi je pozvanje za duhovnika, ka sam ga od gospodnoga Boga daubo.«

Konec
E. Sukič

József Bogdán

Mati moja, Vogrski rosag

Ne prosim te, Mati, nej pejnež, nej krüja,
Samo kanček lübezni pa malo veselja.
Samo tau prosim od tebe, ka dejte prosí,
Mrtva zvezda si postala visiko na nébi.

Mrzla zvezda si postala, ne vidim tvoj obraz,
Lücka si mati, moj Vogrski rosag.
Vkráj si se obrnaua Mati, jaz sam tő tvoj sin,
Zakoj me zatajiš, v mojo srcé žalost deliš.

Kak ftič svojo gomejzdo tak iščem jaz tebé,
Žmeten žitek me vse potepé.
Duga lejta v črnóm plašti
Živem brez materé, brez očé.

Koma se leko taužim, povej mi, draga Mati,
Sto se vzeme zamé, ki de me znau potroštati.
Sto de pomago vnaugim nesrečnim,
če nej ti, Mati, k tebi bežim.

Ne prosim te, Mati, nej pejnež, nej krüja,
Samo kanček lübezni pa malo veselja.
Samo tau prosim od tebe, ka dejte prosí,
Znauva naj svejti tvoja zvezda na nébi.

Dragi vörnike!

Adventna slovenska meša de v varaškoj cerkvi

20. decembra v 16. vöri

Pri meši de spejvo Mešani pevski zbor

Avgust Pavel ZS z Gorenjoga Senika

Po meši de BOŽIČNI KONCERT, na sterom do spejvali:

- MePZ Avgust Pavel ZSM Gorenji Senik

- Ženski pevski zbor Marjetice DU Moravske Toplice

- Komorni ženski pevski zbor »Žlaki« iz Sebeborceve

Magyar Írók Szövetsége
Zveza

zveza.hu

Zaslöjžili so si lejno zavalo

Drüštvo porabski slovenski penzionistov (Rába-vidéki Szlovén Nyugdijas Egyesület) gnesdén šté 137 členov, s toga ji je z Gorenjoga Senika 17, z Dolenjoga Senika 10, iz Sakalauvec 13, Slovenske vesi 29, Varaša 42, Števanovec 20, Verice-Ritkarovec so 4 iz Andovec pa 2. Tau tü istina, ka je med njimi malo moškov, samo 23, etak nej čüda, če ženske nosijo »lačé«.

Za drüštvo na leto štiri vekše programe pripravljamo od začetka mau, od 1996. leta, ka njim je prej telko ginav. Delo drüštva ravna predsednica (elnök) Micka Svetec iz Slovenske vesi pa podpredsednik Gabor Lazar z Dolejnoga Senika, gazdüvanje pa vodi Irinka Mukič z Gorenjoga Senika. Plane programov si vsakšo leto vözbrodimo vküper s tistimi lidami, steri se direktno brigajo za lidi v svojij krajaj, s prejdjnimi drüštva pa Slovensko zvezo. Tej programi se vsakšo leto na znanje dajo že na zadnjom srečanji, gda na leto gnauk djilejš (občni zbor) tü majo, gdé bi vsakši leko tapravo svojo mišljenje. Vejmo pa, ka je vsakši nej té nature, ka bi vöstano gončati pred lüstvo. Zatok je pa tü dobro, ka vsakša ves má svoja človeka, steromi pa že vsakši vüpa táprajti kaj, prej nji pa že pride do nas. Tej lidgé so konkretno tisti, steri skaus leto nosijo potrebne informacije do lidaj pa nazaj od lidi. Pred vsakšim programom oni ziščejo gora lüstvo, oni ji spravljajo vküper, na leto dvakart vküper poberejo članarino (tagdíj) pa ovak drüge pejnaze tü, betežnike odijo gledat v imeni drüštva. Na Slovenskoj zvezi dostakrat mamotašne programe, ka nam oni pomagajo vküper spravlati lüstvo, dostakrat ešče zvjnajšno lüstvo tü, oni so tej, steri se največkrat srečajo z

lidami cejno leto. Tau je nej mala briga, gdekoli so, od cerkve do baute, vseposedik morajo oditi z oprejtimi očami, gde leko zaodijo koga ali pa morajo titi na daum ali zdigniti telefon. Ne zandolejm zavolékrat prajti, ka brezi pomauči tej lidi bi tau drüštvo nikdar nej moglo tak delati, lüstvo bi pa tü dosta vekšo brigo moglo meti zasé. S svojim rednim delom si fejs zaslöjžijo, ka se njim prej novin tü posaba po imeni zavalimo, oni so: Vera Gašpar na Gorenjom Seniki, Gabor Lazar na Dolejnjom Seniki, Ferenc Sukič v Sakalauveci, Iluš Bartakovič pa Kata Nemet v Slovenskoj vesi, Margita Kukor pa Aranka Schwarcz v Varaši, Aniko Kovač v Števanovci, Andovci pa na Verici-Ritkarovci. Tau leto smo ešče parkrat pomauč prosili od Eržike Dravec na Gorenjom Seniki pa Micke Bajzek z Židove. Zahvala ranč tak vala za vse trüde, delo predsednice Micke Svetec pa blagajničarke (pénztáros) Irene Mukič tü.

Radi smo, če nam stoj kaj povej, naj bau tau dobro ali lagvo, vse nam je samo na pomauč za baugšo delo. Na tau za dobro peldo leko vözdignem Klaro Mešič v Varaši, stera mi je na konci novemberskoga srečanja prajla, ka je buma zdaj tá muzika nej bila za njau, ka »je šlau vse na eno kopito«, nej njej pa ešče dosta drüdi lidam se tü dosta bola vidi igranja našoga staroga padaša Ludviga Nemca iz Krplivnika. No, gda sam tau táprajla Ludvigi, sam prej telefona »vidla«, kak so se me vüje vtegüvale od radosti. Tak, ka sam si gora djala, dočas tau želi lüstvo, dočas de furt samo on špilo kak zdaj že dveje leta. Na fašensko nedelo, 14. februar 2010, si je že Ludvig zdaj zapisal v kalendar penzioniste v Porabji.

Vsi členi nam tü trno do-

sta pomagajo. Na leto 2000 forintov plačöjvajo za članarino. Na vsakšom srečanji majo ples, za goslare potrebni pejnaz en tau oni sami poskrbijo, za drügo pa drüštvo. Na leto gnauk majo za cejni den izlet ali prauško, gda k pautnoj ceringi furt vcuj plačajo. Gda se na fašenek nota trbej zravnati, furt se najde zavolé lidi, steri si nika nauvo vözbrodijo pa se prej mejsca pripravljajo na tau, maske si sami napravijo s svojo držinov. Kak se vsi vejmo tomi veseliti! Ali zdaj, gda je ta kriza, pa smo bola v stejski s pejnazi, smo se tak zgončali, ka mo si tak pomagali, ka od letošnjoga zadnjoga srečanja mau pri pogostitvi za piti že vsakši sam poskrbi. Vse tau vsakši porazmej, niške se ne čemeri pa ne dela probleme. Za velko pomauč se šté, ka so se naši lidgé tü vzeli, ka spečajo pokaraje, pogače na svoje programe, etak s fajnskimi porabskimi domanjimi pokaraji leko pogostimo svojo lüstvo. Letos so pekli Števanovci-Andovci-Verice-Ritkarovci, Gorenji Senik, Varaš pa Sakalovci. Drüge vesi do pa na redej drügo leto djesejni. Nisterni nam dosta včinijo zatau, naj se indašnje djesti pa meštrije ne pozabijo, naj lidgé leko spoznavajo té vrejdnosti, se leko navčijo, ka smo erbali od svoji starcov. Ženske, stera nam furt pečejo, gda je Zveza zaprošena, naj nota pokaže indašnje porabske pokaraje pa pogače, naj bau tau v Sloveniji ali na Vogrskom. One so bile letos: Margita Korpič pa Majči Dončec v Trauščaj v Varaši, Aranka Schwarcz v Varaši, Majči Lang pa Kata Nemet v Slovenskoj vesi, Cilika Lazar na Dolejnjom Seniki, Ana Ropoš v Števanovci, menjakrat Vera Gašpar pa Magda Rogan na Gorenjom Seniki. Ženske stari meštrij so pa: Ana Ropoš iz Števanovec,

Margita Korpič iz Traušča, Micka Bajzek iz Židove pa Micka Ropoš z Gorenjoga Senika. Mlajša generacija fizično tü dosta pomaga, najbolje med potjav na prauškaj, izletaj pa na pikniki. Vse lidi v drüštvi leko postavimo za trno dobro peldo. Oni so tej lidgé, steri ranč tak radi dajo, kak radi dobijo. Tau lüstvo je zatok v tau drüštvi, ka je rado med lidami, ka se rado radöjva, padašiva pa fejs pošöjva eden drügoga. Šanalivamo vse tiste, sterim zdravdje več ne dopisti, ka bi leko vküper prišli.

Pejnaze za cejnoletno delo vküper spravljamo na Slovenskoj zvezi z natečajji s pomočtjav Irene Mukič. Drüštvo je ustvaurila Slovenska zveza, zatau ga pa drži za svojo »dejte« od začetka mau. Letos je tü največ pejnaz dobilo od Slovenske zveze, telko, kelko vsa drüga slovenska drüštva. Posaba se želimo zavaliti za finančno pomauč Uradi R Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu v Ljubljani, Javnomi skladi za narodne in etnične manjšine v Budimpešti pa Slovenski manjšinski samoupravi Monošter- Slovenska ves, stera že tü duga lejta pomaga drüštvo.

Na konci želim prajti, ka sam fejs srečna, ka od prvoga minuta leko delam za té dobre lidi pa s tejmimi dobrimi lidami. Gvüšno, ka ranč zatoga volo poznam (čütim) trno velko pošötvati, vsakšomi se radüvati, vse ji briga, gdekoli smo z njimi, se furt lepau ponašajo pa se trno radi pogačavajo s kimkoli v svojoj porabskoj slovenskoj maternoj rejči. Vsejm vküper se lepau zavalimo za vso pomauč pa naj njim Baug dá dobro zdravdje pa lejpo življenje.

Klara Fodor
sekretarka

... DO MADŽARSKE

Pravosodni minister napovedal odstop

Že v mesecu decembru bo s svoje funkcije odstopil madžarski pravosodni minister Tibor Draskovics. Kot razlog je navedel, da se želi izogniti »političnim preprirom« v mesecih pred aprilskimi splošnimi volitvami. Po njegovem mnenju so skupaj s sodelavci uspešno opravili večino pravosodnih in drugih nalog, v naslednjem obdobju pa bodo v ospredju predvsem stvari v zvezi s politiko stranke, ne pa strokovne zadeve. Draskovics je sicer mesto pravosodnega ministra zasedel februarja 2008. Premier Gordon Bajnai je sprejel odstop ministra. Dejal pa je, da obžaluje Draskovicsevo odločitev, saj je v zakonodajo uspešno vnesel kar nekaj sprememb. Pripomogel je tudi k povečanju javne varnosti in se boril proti skrajnim skupinam ter vpeljal bolj učinkovito javno administracijo. Tibor Draskovics bo svojo kariero nadaljeval na gospodarskem področju.

Viktor Orbán na Kitajskem

Predsednik večje opozicijske stranke Viktor Orbán je 2. decembra obiskal kitajsko prestolnico, da bi navezal medstrankarske stike s Kitajsko komunistično stranko. V Pekingu ga je sprejel podpredsednik Hsi Čing-ping. Fidesz želi vsestransko podpirati madžarsko-kitajske odnose na podlagi medsebojnega spoštovanja in nevmešavanja v notranje zadeve partnerske države. Predsednik Fidesza je razpravljaj o gospodarskem sodelovanju na kitajskem gospodarskem in zunanjem ministrstvu.

Priznanja

- 12. decembra bo Županijska skupščina Železne županije v Monoštru v Slovenskem domu podelila priznanja »Za manjšine«, ki ga bo od Slovencev prejel sodelavec časopisa Porabje Karel Holec.
- 13. decembra bo prejela Marija Kozar Mukič v Budimpešti spominsko plaketo »Pro cultura minoritatum Hungariae.«

»Mislo sam, ka do nas v Rusuško pelali«

Gnesden že mladi ladjénom nej trbej za sodaka rukivati, zato ka te zakon so že zbrisali. Istino, v slejdnjom časi so se že samo malo segreli, pa so že leko šli domau. Nej tak kak prvin, gda so ladjéni več lejt slúžili pri sodakaj. Pa nej bilau kaj, vsakši je mogo titi, če je sto ali nej, zvün

zato, ka so se bojali, ka kaj napravimo. Rolone smo tó vse mogli dolapistiti, naj niške ne vidi notra. Materi je vó trbelo titi, pa eden go je tak v rit brsno, ka se je s stumb dolakobacala. Enga konja, edno kravo pa edno svinjau leko pelamo s sebov, zato ka tam grünt dobimo, so nam

nas je pito, ka je djé. Kazali smo ma, ka mi nika ne smejmo prajti. Avoške so ma biciklin vkraj vzeli pa za nami mogo titi. Prvin kak bi v Varaš prišli, je eden potok, tam so ma biciklin notra ličili, njega pa s pükšov dobro namlatili. Prajli so ma, naj dé domau, dapa edno rejč naj ne povej. Zdaj, par lejt nazaj, eštje prvin kak bi mrau, je pravo, ka ga eštje zdaj itak boli tisto, ka so ga tam zmlatili.«

• *Ka ste mislili, gda so vas pelali, kama zdaj vas ženejo?*

»Tau smo mislili, ka v Rusuško, ali kak Židove, zaničijo nas.«

• *Bojali ste se?*

»Tak smo bili, kak gda maro ženejo na vágóhid (klavnica), ranč tak smo bili. Na mojo dúšo, ka nika smo se nej bojali. V bagaune so nas zagnali, tak ka v ednom tali smo mi bili, v drugom tali pa mara. Tak smo se pelali do nedele zadvečerka. Nejsmo dobili nej gesti pa nej vodau. Mi smo, baugi hvala, zato edno šunko brž dolaobesili prvin kak bi nas tagnali, dapa bili so taši, šteri so nika nej meli. Mi, če smo piti steli, te smo kravo podujili. Vsakša držina je mejla eden bagaun, pa kak smo vsigdar dala šli, tak nas je vse več bilau.«

• *Kak je bilau, gda ste taprišli na Hortobágy?*

»Gda smo taprišli, tam so nas v red postavili, tak po pet, pa so nas gnali v barake. Tam so nam taprajli, ka moramo delati, kak

li. Pondejlek zazrankoma smo že šli žetvo delat. Tam je eden prejdjan nam tau pravo, ka so oni grofe pa barone čakali, nej pavre. Leko ka smo kaj zmejšali, je pravo tistim, ka so tam paulek bili.«

• *Ka ste vse tam delali?*

»Vse smo delali, ka na ednom marofi delo bilau. Kosili, žetvo delali, drva sejkali, okapali, ženske so ešče v vodej delale, gde so rais (riž) pauvali. Tisto je grdo delo bilau, cejli den v vodej biti. Prvo leto so nas k mari nej pistili, zato ka so se bojali, ka je napravimo s čemerom (strupom).

figo, samo do Sárvára, skrajej nej. Pa v niši vekši varaš smo nej smeli titi, kak povejmo Somboteo ali Pešt. Žena je mejla sestrično na Ostffyasszonyfa pa smo te tak na Kalóta pusto v gazdaság leko šli delat. Te smo najbola na tejm bili, naj mamó gde spatí, pa naj mamó delo. Z ženov sva se tam zdavala, v kapejli Sitke. Septembra 1956. leta smo prišli domau v Slovensko ves, zato ka smo dobili pismo, ka smo več nej kulacke.«

• *Gda ste domau prišli, v rami ste ešče zato kaj meli, ali je prazen bijo?*

Jožef Majcan (Babini Djauži) z ženov Gizov

tisti, šteri so betežni ali falični bili. V Slovenskoj vesi živijo Jožef Majcan, šteri so nišo bajo nej meli, pa itak so je nej zvali za sodaka, liki so je inan pelali. Kama, pa zaka, od tauga do nam zdaj pripovejali.

• *Djauži, kak se je tau zgaudio, ka ste nej bili sodak?*

»Petdesetoga leta djeseni bi mogo titi za regruta (nabornika), samo te sam dja več nej bijo doma. Tak sam vóausto, ka so namé pa držino vóodpelali (internirali).«

• *Kama so vas odpelali?*

»23. junija 1950. leta so name pa cejlo družino na Hortobágy odpelali. Tau so prajli, ka smo kulacke, zato ka sedemtresti plügov zemlé mamó, pa smo nevarni za rendser (režim), zato moramo vkraj z dauma titi.«

• *Gda so prišli po vas?*

»Tau je eden petek bijo, vnoči v tretjoj vóri so prišli. Avoške (UDBA) so ram kauli vzeli, pa so rogatali, naj gorastanemo. Tau so prajli, naj se dočas kreda dejamo, dočas z očov nazaj pridejo, zato ka so ga k žüpani pelali v Varaš. Tam so papir naprajli, ka so ga mogli podpisati, pa v kratkom časi so prišli nazaj. Te čas smo, mi trgé bratje pa mati v künji sejdli, pa smo roke gora na sto mogli djati. S stoline kište so naužice vóspobrali, vejn

prajli, prvin kak so nas tagnali.«

• *Kak ste tau maro leko s seuv pelali?*

»Konja smo notravpregli, svinjau na kaule, kravo smo pa za kaule prvezali, tak smo se te pelali na panauf. Ka smo tak naglo leko prijali, tisto smo vzeli, drugo je pa ostalo.«

• *Kelko mare je te ešče doma ostalo?*

»Krave, konji, vsevküp osemnajset glav živine. Te so potistim na Rönök pelali v zadrugo (szövetkezet), šištja (svinje) pa na Se-

V takši barakaj so živali na Hortobágyi

nik. Kaule so pa nikam na Kerkáskápolna pelali. Tak ka nika nej ostalo doma. Gda smo se prauti Varaši pelali, gnauk smo se samo srečali z ednim padašom. Tisti je kaulin löč prijó pa

se moramo držati, pa naj niške ne proba vujti, zato ka ga včasín tastrlijo. Prajli so, ka maro za nami pripelajo, dapa nikdar več nejsmo je vidli. Samo telko smo meli, ka smo v rokej nes-

Na starom kejpi s starišami pa dvóma bratoma. Djauži so prvi s prave strani

• *Djesti ste zato dobili?*

»Dobili, dapa tjelko pa ka!? Zazranka dvajsti dejk krüja pa črno vodau, ka so tak zvali, ka kafej. Podne stjüjeno pšenico, kak svinjam. Večer pa kafej, tau je bilau vse. Pa tau je tak šlau vsakši den. Najbaukše je, če človek na tau ranč ne misli. Vsigdar so nam tau prajli, ka tam zginemo, tam nas tazakopajo. Taši štrbanclinge so nas šteli, gda smo vó ali notra na vrata šli, pa dostakrat so se zmejšali, vejn zato, ka so eštje redno ranč šteti nej vedli. Tašoga reda je velka paradija bila, tau so mislili, ka je stoj vujšo. Prvo leto je bilau najbola nebesko. Nika dobroga nej bilau tam zvün tauga, ka tam sam se spozno z žanauv. Ona je ovak s Senika doma.«

• *Kelko lejt ste bili na Hortobágyi?*

»Štiridesetštiri mejsecov, oktobra 1953. leta smo od tistec vkraj šli, zato ka je Imre Nagy grato minister. On je dau nam amnestijo. Dapa ne misli, ka smo domau leko šli. Edno velko

»Nika nej bilau, samo smetja, vse so porobili. Sto je prišo, tisti je neso, ka je najšo.«

• *Zemlo ste vse nazaj dobili?*

»1957. leta smo vse nazaj dobili, eštje sakalauvski tau tó. Tisti pavri, šteri so do tistoga mau našo njivo delali v Sakalauvca, ka smo nej bili doma, so glasilí, pa za eden tjeden so nam pa vkrajvzeli sakalauvski tau. Tak ka je samo domanji tau austo.«

• *Ka mislite, če bi vas nej odpelali, te bi kaj ovak bilau zdaj?*

»Ne vejm, če bi kaj ovak bilau zdaj, dapa vejš, ka če si doma, te nika zato maš, če drugo nej, te redno djesti, pa bi se nej telko mantrali od glada. Najprvin smo vanej na sonžati ležali kak mara, potistim v ednoj üti, v zimi pa tam, gde so birke meli. Dosta smo se mantrali, dosta smo delali za nikoj. Gda smo pa domau prišli, nika smo nej meli, pa smo vse leko znauva začnili od začetka.«

Karel Holec

OTROŠKI

SRAKINO GNEJZDO SRAKE ČRNEMLAKE

KOTIČEK

Na starom oreji si je mlada sraka v lüknji naprajla gnezdo. Istina, ka je una mlada sraka gé, depa ranč tak vej kradnoti, kak tou delajo velke srake. Ja, kakšna sraka pa bi bila, če bi tou nej vedla delati, ka nej? Že od najbolje mladi noug go zovejo sraka Črnamlaka. Tou pa zato, ka se najraj drži tam pri Črni mlakaj. Kradne, kradne pa vseposedi, samo naj se njoj prilika pokaže. Tak kak tistoga dneva, gda je najšla...

ŠAULA

Lidge zato dun moramo v šaulo ojditi, ka se kaj navčimo pa ka mo kaj vedli. Srakam takšo nej trbej delati. Vse, ka se navčijo, se mlade srake navčijo od starišov. Depa gizdavost je gizdavost. Srake brezi toga ne morejo. Sraka Črnamlaka pa nikak nej. Vej je pa una najbolje gizdava sraka na cejlom svejti. Pa če majo lidge šaule, do njeni trgé mlajši tō v šaulo ojdli. Ka do vedli eške več pa najbolje več od vsej srak.

»Dragi moj mouž, najini trgé mlajši do ojdli v najbavške šaule!« je mama sraka Črnamlaka zapovedjala možej Marjetici.

»Draga žena, tak de, kak povejš! Pa si ge ranč tak brodim kak ti,« je biu Marjetica brž za tau.

Depa ležej je prajti, kak pa naprajti. Tau pa zavolo gizdavosti, se razmej. Najprva sta se zgučavala, kama do šle mlade srake v šaulo.

»V Merko nikak nej, ka so tam gé takši lidgé, ka radi strejlajo,« je prajla sraka Črnamlaka.

»Ranč tak, kak praviš,« si je gnako brodo Marjetica tō.

»Na Nenškem so trno dobre šaule, depa uni so gizdavi gé,« je tadale brodila mama sraka Črnamlaka.

»Ranč tak, kak praviš. So gizdavi, depa nej tak, kak bi mogli biti. Za najine mlajše morajo biti najbolje gizdavi,« je kcu j djau Marjetica. Tak sta brodila tadale. Pa je nin nej bilau najbavške šaule za mlajše.

»Ka pa, če bi šle na Talansko? Tam so dun gizdavi lidgé. Pa lobočejo tak brž, ka eške sami sebe ne razmejo?« je za eden čas pito Marjetica.

»Pa bi ti tō rad, ka bi nej razmo najine mlajše, gda zgotauvijo šaulo?« ga je pitala žena.

»Aaaa, tau gvūšno nej!«

Pa sta brodila tadale. Ena šaula v nej ednom rosagi je nej bila dobra ali pa zadosta dobra.

»Leko bi ojdli v šaulo v tau našo, vej je tam za brgaum!« si je dun zbrodila mama sraka Črnamlaka.

»Ranč tak, kak praviš. Ge sam si gnako brodo,« jo je vzeu pod peraut mauž Marjetica.

Nin za dva kedna se je začnola šaula. Mlajši so

se po dvej mejsecaj znauva začnili ojditi včit. Pa so tak v šaulo odišle tri mlade srake tō. Na, nejsjo odišle nut v šaulo. Doj so se vsejle na strejo. Tam pa so sejdli že vrabli pa siničice pa eške kakši drugi ftič tō. Mlade srake so je gledale, gledale pa li samo gledale. Pa so ftiči gledali nji tō, samo so se gledali, pa eden ftič se je nej zgloso. Zatoga volo so že nin za pouvōre domou priletejle.

»Ka, šaula se je že zgotauvila?« je pitala mama sraka Črnamlaka.

»Kaj bi pa. Tam so bili ftiči, ka že cejla lejta ojdijo v šaulo. Eden nika ne vej prajti pa eden je nej nika bole gizdavi. Ta šaula je nej nika vrejdn,« so prajle v eden glas.

Ata Marjetica pa je po svoje brodo:

»Dun je dobro, ka ste v šaulo šle. Pa ste jo zgotauvile tō. Navčile ste se, ka te šaula ne more navčiti biti gizdavi. Tau dojde. Trno lepau je tau, ka ste tak brž zgotauvile šaulo!«

Pa si je ranč tak brodila mama sraka Črnamlaka tō.

Miki Roš

Porabski dijaki se odlično počutijo v Ljubljani

Porabski dijaki in dijakinje se že skoraj tri mesece učijo slovenski jezik na Celoletni šoli v

Beata Dančec, Anamarija Bedič, Laura Sipos in Eva Pusztai. Zdaj, ko bo semestra

slovenskega pouka, ki je vsak dan od 9. do 12.30 ure, se udeležujemo tudi izletov, raznih razstav in drugih raznovrstnih programov (Škocjanske jame, Park Tivoli, itd.). V prostem času se velikokrat sprehajamo na Prešernovem trgu, hodimo v kino in na zabave. Ogromno ljudi smo že spoznali, ne samo Slovence, ampak tudi tujce, ki v jezikovno šolo prihajajo z vsega sveta. V dijaškem domu radi preživljamo čas s svojimi švedskimi, nemškimi, slovenskimi in argentinskimi sostanovalci. Na srečo poleg učenja najdemo čas tudi za druženje z njimi.

Anamarija: Pred kratkim smo za vikend povabili naše »tuje« prijatelje v Monošter. V petek zvečer smo večarjali v

neki piceriji. V soboto smo si ogledali baročno cerkev, spre-

izlet v Őrség. Naši prijatelji so se zelo dobro počutili pri

Na nekdanjem prehodu Verica-Čepinci

Pri jezeru Hársas

hajali smo se pri jezeru Hársas, smo kegljali in se tudi kopali v monoštrskih Termah. Zvečer pa so vsi lahko okusili, kakšna je prava madžarska palinka. V nedeljo smo šli na

nas, mi pa smo bili veseli, da smo jim lahko pokazali mesto, kjer smo odraščali.

N.V.

MLAŠEČI

KAUT

